

Punt de Vista

El Punt Avui expressa la seva opinió únicament en els editorials. Els articles firmats exposen les opinions dels seus autors.

HERMES COMUNICACIONS SA

President Editor: Joan Vall Clara.
Comercial: Eva Negre, Maria Àngels Taulats, Eduard Villacé i Josep Sánchez. **Webs i Sistemes:** Josep Madrenas (director) i Joan Sarola (Sistemes). **Recursos Humans:** Miquel Fuentes.
Administració: Carme Bosch. **Comunicació:** Albert París.

Consell de lectors: Feu-nos arribar les opinions, els suggeriments i les consultes que desitgeu sobre el nostre projecte editorial i els nostres productes a conselldelectors@elpuntavui.cat. Tots els contactes rebran resposta de la direcció.

Keep calm

Andreu Pujol

Semblar català

Un noi nascut a la falda del Montseny m'explicava que, fent de cambrer per guanyar quatre peles durant la seva època d'estudiant, molts clients se li adreçaven en castellà, cridant i utilitzant els verbs en infinitiu. "Tú poder traer más pan?!" Com els indis de les pel·lícules de cowboys d'abans, vaja. El secret d'aquest comportament grotesc era el seu color de pell, mulat, perquè el seu pare provenia d'un país africà. Molts dels comensals creien que la seva aparença física el feia incapaç d'entendre la que és la seva llengua materna, el català, i el pressuposaven un negat a l'hora de conjujar els verbs correctament. De tal manera és com feien un ridícul estrepitós i es volien fondre quan els tornava contesta. És a aquesta conducta, un còctel entre racisme i acomplexament, a la que es referia l'alcaldessa de Vic i diputada de Junts per Catalunya, Anna Erra, aquest dimecres al Parlament quan es dirigia a la con-

És a aquesta conducta, un còctel entre racisme i acomplexament, a la que es referia l'alcaldessa de Vic

sellera de Cultura per preguntar-li sobre la campanya institucional anomenada *No em canviïs la llengua*. Diversos dels grups de l'oposició, els de les manifestacions de bandera d'Espanya i bons amants de la cridòria, ja anaven poc predisposats a entendre-ho, però és cert que el llenguatge emprat per defensar-ho tampoc hi ajudava gaire. Parlar de persones que "pel seu aspecte físic [...] no semblen catalanes" porta implícita la idea que els catalans tenim una fatxa concreta, quan cada cop és menys evident que sigui així. Les societats occidentals, algunes d'elles amb molts anys d'antelació a la nostra, han tendit a diversificar les tonalitats de la pell. Penso en els Estats Units, ja que m'enchampa aquesta polèmica pocs dies després d'haver passat per Nova York, i no sabia dir-vos quina fesomia tenen els nord-americans. Possiblement és a les escoles on, ara mateix, menys s'entén això de "semblar català", i a mesura que vagin passant els anys aquest prejudici anirà esdevenint més anacrònic i estrambòtic.

La vinyeta

Fer

Vuits i nous

Manuel Cuyàs

'Historietes exemplars'

Corren per casa uns llibrets de 32 pàgines que, amb el títol d'*Historietes exemplars*, contenen petites narracions de Josep M. Folch i Torres, il·lustrades per Joan Junceda. Els llocs tenen colors vius. Fan bonic a la biblioteca. Quants anys fa que em limitava a contemplar-los? Tinc ordenats els llibres per ordre alfabètic d'autors. A les proximitats de Folch i Torres hi ha Foix, hi ha Faulkner... Es veuen més consultats. L'altre dia em vaig decidir a rescatar els llibrets. Me'ls he llegit. Van ser editats als anys seixanta per l'editorial confessional Balmaes. Com que Folch i Torres va morir el 1950 i després de la guerra es va veure obligat a emmudir, s'ha de tractar de material rescatat dels anys vint i trenta, de l'època en què l'escriptor omplia la revista *En Patufet* amb les seves *Pàgines viscudes*. Algunes vacil·lacions en l'ús del català en alguns contes indiquen que Fabra tot just havia divulgat les Normes. Diria, per l'estil, que algun text no és de Folch sinó d'algú que l'editorial va colar d'estranyis per qualsevol motiu. Poso la mà al foc que algunes, poques, il·lustracions no

Folch i Torres va descriure la Catalunya miserable de fa cent anys

són de Junceda. Ni Folch ni el seu dibuixant en van poder protestar perquè no van veure els llibrets publicats.

Folch i Torres, tot un fenomen literari i teatral, va ser blasmat ja en vida. Els més conspicus lectors el trobaven carrincló, extremament sentimental, acomodats a una societat dividida entre pobres i rics... Els llibrets de les *Historietes exemplars* no ho desmenteixen, sinó que, com que obeeixen a una tria feta per una editorial religiosa, ho confirmen. Sempre hi ha pobres que pateixen i un ric disposat a rescatar-los de la misèria gràcies a un incident providencial. Molt bé. D'acord.

Ara: el que no m'expliquen ni Foix ni Faulkner ni Ferrater ni altres veïns de Folch és la realitat palpable de Catalunya, en els anys en què transcorren les historietes. Si hem de fer cabal de Folch, que no tenim perquè no fer-ne, fa només cent anys aquest país era ple de miserables que s'arrossegaven pels camins i per les ciutats captant o recollint fems. Gent espellifada, apedaçada, que es moria de fred i gana pels portals. Tots els nens eren orfes, de pare, de mare o de tots dos. Per obtenir una pesseta per a una medicina o per posar una col a l'olla s'havien de fer mil combinacions... Si els lectors de Folch i Torres, que van ser milers, no se n'estranyaven és perquè obrien la finestra i en comprovaven la veracitat. El meu pare va ser un orfe quan els fills de vídua abundaven. No fa ni cent anys... Publicades després de la guerra, les historietes devien tenir major vigència. Folch i Torres, que a més escrivia bé i era hàbil, necessita algú que l'estudiï sense prejudicis; Junceda es defensa sol: és, diguin el que diguin, el millor il·lustrador de la primera meitat del XX.